

Fővárosi Ítéltábla
mint másodfokú bíróság
2.Mf.31.061/2021/6.

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság az Aparác, Siller és Tóth Ügyvédi Iroda (cím1, ügyintéző: dr. Aparác Dénés ügyvéd) által képviselt **felperes** (Cím2) felperesnek – a Stubenvoll Ügyvédi Iroda (cím3, ügyintéző: dr. Stubenvoll Zsolt ügyvéd) által képviselt **alperes** (cím4) alperes ellen munkavállaló kártérítési felelőssége megállapítása iránt indult perében a Budapest Környéki Törvényszék 25.M.70.178/2020/25. számú ítélete ellen az alperes 26. sorszámu fellebbezése folytán meghozta az alábbi

ítéletet:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 52.240 (ötvenkettőezer-kettőszáznegyven) forint + áfa másodfokú perköltséget.

A le nem rótt 167.200 (egyszázhatvanhétezer-kettőszáz) forint fellebbezési eljárási illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

Az elsőfokú bíróság döntése és az alapjául szolgáló tényállás

[1] A Budapest Környéki Törvényszék Munkaügyi Kollégiuma a 2021. január 18-án kelt 25.M.70.178/2020/25. számú ítéletében kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felperes részére kártérítés jogcímén 2.089.585 forintot és annak késedelmi kamatát, valamint 114.928 forint perköltséget.

[2] Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint az alperes 2007. május 10. napjától állt határozatlan idejű munkaviszonyban a felperessel, munkáját a cím5 alatti telephelyen végezte. A felperes a belső szabályzatában meghatározott feltételek esetén munkába járási költségtérítést fizetett a munkavállalók részére, ehhez annak a címnek bejelentésére volt szükség, ahonnan a munkavállaló ténylegesen munkába járt. A szabályzat alapján a költségtérítésre jogosult munkavállalónak lehetősége volt arra, hogy az elszámolás végett megjelölt lakcímétől eltérő címről járjon be, mindezt a tárgyhónapot követő hónap 25. napjáig formanyomtatványon kellett jelezni a munkáltató részére. A felperes az alperes részére is fizetett gépjárművel történő munkába járás költségeinek ellentételezése végett költségtérítést, ehhez az alperes a cím6 alatti címet jelölte meg. Ugyanakkor az alperes 2013. július 1-je és 2017. augusztus 1-je között ténylegesen az állandó lakcímként nyilvántartott cím7 alatti ingatlanból járt napi rendszerességgel dolgozni, ezen időszakra 2.089.585 forint munkába járási költségtérítést vett fel a felperestől.

[3] A felperes felé egy munkavállaló a vereasegyházi telephelyet érintő lopási cselekmény vizsgálata során jelezte, hogy az alperes a munkába járási költségtérítést alap nélkül veszi fel. Emiatt tanú 5 HR operációs vezető megkérte a felperes közvetlen felettesét, tanú 7t, hogy e körben ellenőrzést végezzen. Így a közvetlen felettes 2017. június 29-én és 30-án leolvasta az alperes gépkocsijának km óra állását, ezen adatokból a HR operációs vezető azt állapította meg, hogy az alperes ezeken a napokon nem helyiség1 ment be dolgozni.

[4] A lopási cselekménnyel összefüggésben a felperes 2017. augusztus 1-jén meghallgatta az alperest, amelyről jegyzőkönyvet vett fel. A meghallgatáson a vizsgálatot végző tanú2 biztonsági vezetőnek – tanú 5, továbbá tanú1 HR vezető és tanú3 Közép- és Kelet-Európai regionális biztonsági igazgató jelenlétében – úgy nyilatkozott, hogy helyiség1 jár dolgozni. tanú2 arról tájékoztatta az alperest, hogy a munkáltató információi szerint ez helyiség2 történik, így az alperes elismerte, hogy előfordul, hogy helyből jár be dolgozni, ennek mértékét az esetek kb. 30 %-ában jelölte meg. Mindezt nem fogadta el valósnak a vizsgálatvezető és megmutatta az általa írt feljelentést az alperesnek, majd a telephellyel kapcsolatba hozható lopási cselekmény körében tett fel kérdéseket. Mindezek után a HR vezető és a HR operációs vezető jelezték, hogy a munkába járási támogatással kapcsolatban feljelentést fognak tenni.

[5] A jegyzőkönyvi meghallgatást követően a peres felek a köztük fennállt munkaviszonyt közös megegyezéssel megszüntették. A megállapodás 8. pontjában a követelések rendezése címszó alatt úgy nyilatkoztak, hogy „A jelen megállapodásban foglaltak teljesítése esetén egymással szemben semmilyen, a munkaviszonnyal kapcsolatban vagy azon kívül bármilyen jogcímen további követelésük, igényük nincs, illetve kifejezetten lemondanak egymással szembeni bármilyen igényérvényesítésről, ideértve különösen bármely Félnek a munkaviszonnyal kapcsolatos esetleges igényeit. Ennek részeként a Felek kötelezik magukat arról, hogy egymással szemben a továbbiakban semmilyen jogcímen semmilyen igényt vagy követelést nem támasztanak. Felek a jelen megállapodás aláírásával kifejezetten lemondanak egymással szembeni bármilyen igényérvényesítésről”.

[6] A jogviszony megszüntetését követően a felperes az alperesi költségtérítéssel kapcsolatban a könyvelést végző cégtől okiratokat, táblázatokat szerzett be, megvizsgálta, hogy ezen a jogcímen milyen összeg került kifizetésre az alperesnek, és azt, hogy az alperes élt-e a szabályzatnak megfelelő változás bejelentéssel.

[7] A HR operációs vezető 2017. augusztus 30-án feljelentést tett az alperessel szemben, jogosulatlan költségtérítés igénybevétele miatt, rögzítve, hogy az utóbbi 36 hónapban az alperes mintegy 2.300.000 forint kárt okozott a felperesnek azzal, hogy a munkába járáshoz költségtérítést cím6 alatti címéről folyamatosan igénybe vette, holott napi rendszerességgel a veregyházi címéről járt dolgozni.

[8] A nyomozóhatóság részére a felperes a költségtérítést tartalmazó bérkartonokat megküldte a nyomozás során. A Gödöllői Járásbíróság az számú 1, 2019. május 8-án kelt és aznap jogerőre emelkedett ítéletével az alperest egy rendbeli, folytatólagosan elkövetett csalás büntetőjében bűnösnek találta, 1 év 8 hónap szabadságvesztésre ítélte, annak végrehajtását 2 év próbaidőre felfüggesztette, egyben a felperesi sértett kártérítési igényét egyéb törvényes útra utasította.

[9] A felperesi fizetési meghagyás ellen benyújtott alperesi ellentmondás folytán perré alakult eljárásban az elsőfokú bíróság a keresetet megalapozottnak találta a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény (a továbbiakban: Mt.) 5. § (2) bekezdése, 179. § (1) és (3) bekezdése alapján. A per eldöntése során a 2017. augusztus 1. napján kelt közös megegyezéssel megállapodás 8. pontjában szereplő kitétel értelmezését végezte el, és a BH2016.313 és EBH2003.889 számú döntésekben foglaltakat tekintettel irányadónak. Következésképp abban a kérdésben foglalt állást, hogy 2017. augusztus 1. napján a felperes a jelen peres eljárással érvényesített kárigényét akár csak részben ismerte-e, mivel a joglemondó nyilatkozat annak megtétele időpontjában ismert kárra vonatkozhat kizárólag.

[10] A lefolytatott bizonyítási eljárás alapján arra az álláspontra helyezkedett, hogy a felperes a közös megegyezéssel megállapodás megkötésekor a költségtérítés jogosulatlan felvételével okozott kárt egyáltalán nem ismerte. Az alperes jegyzőkönyvi meghallgatását megelőzően ugyanis csupán gyanú merült fel arra vonatkozóan, hogy a munkavállaló a költségtérítést jogosulatlanul veszi fel, és a km óra állás 2017. június 29-30-ai rögzítésével nyert adatokból mindösszesen annyit lehetett megállapítani, hogy az alperes ezeken a napokon nem helyiségl ment be dolgozni. Mindez nem jelentette azonban azt, hogy a munkáltató tudatában lett volna annak, hogy az alperes visszaélt a munkába járási költségtérítéssel, különös figyelemmel arra, hogy a támogatásban részesülő munkavállalóknak a tárgy hónapot követő hónap 25. napjáig lehetőségük volt annak bejelentésére, hogy bizonyos napokon nem a bejelentés szerinti címről mentek be dolgozni. Fentieket alátámasztották a felperesi munkavállalók nyomozás során, illetve perben tett tanúvallomásai.

[11] Az alperes azon 2017. augusztus 1-i meghallgatásakor tett nyilatkozatából, miszerint az esetek 30 %-ában nem helyiség¹, hanem helyiség² járt be dolgozni, nem lehetett tudni, hogy a nyilatkozat mely időszakra vonatkozik, így a részleges beismeréssel érintett időszak alapján sem volt meghatározható a kárösszeg nagysága. Az nem volt vitatható, hogy a felperes tudatában volt az alperes részére havonta kifizetett munkába járási költségtérítés összegével, mindez azonban nem jelenti azt, hogy az okozott kár összegét akár csak részben ismerte volna a közös megegyezéssel megállapodás megszövegezésekor és aláírásakor. Ez a következtetés volt levonható a tanú⁵, tanú³ és tanú² perbeli tanúvallomásából is. Az a körülmény, hogy a felperes a feljelentésben egy körülbelüli kárösszeget is megjelölt, szintén nem jelenti, hogy a munkáltató 2017. augusztus 1. napján az alperes által okozott kárt ismerte volna. tanú² és tanú³ tanúvallomása alátámasztotta, hogy a felperesnek nem voltak meg az eszközei ahhoz, hogy a munkába járási költségtérítés jogosulatlan felvétele miatti kárösszeget pontosan meghatározzák. tanú⁵ tanúvallomásából pedig kitűnt, hogy a kárösszeggel kapcsolatos munkáltatói vizsgálatra – így az okiratok, bérkartonok megtekintésére – csak 2017. augusztus 1. napját követően került sor.

[12] A per eldöntése szempontjából annak nem volt jelentősége, hogy az alperes a megállapodás aláírásakor abban a hiszemben volt, hogy vele szemben a munkába járási költségtérítés jogosulatlan felvétele miatt a munkáltató igényt nem érvényesít. tanú⁵ ugyanis jelezte a felperes részére, hogy feljelentést tesznek, így alappal nem gondolhatta az alperes, hogy a munkáltató eltekint az eljárás megindításától.

[13] A lefolytatott bizonyítási eljárás alapján azt állapította meg, hogy az alperessel szemben a költségtérítés felvételével kapcsolatos visszaélés gyanúja merült fel a munkáltatóban, ezt a munkaviszony megszüntetéséig szükséges eszközök hiányában a felperes nem tudta kivizsgálni, a közös megegyezéssel jogviszony megszüntetésekor a felperes az alperes által okozott kárt nem ismerhette, így a megállapodás 8. pontjában foglalt joglemondó nyilatkozat a perbeli felperesi igényre nem vonatkozhatott. Az alperes szándékos cselekményével okozott kárt, így azt és annak középárányos időponttól számított kamatát köteles megtéríteni.

[14] A perköltségről a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 83. § (1) bekezdése alapján rendelkezett, kizárólag a fizetési meghagyásos eljárásban felmerült díjat és jogi képviselői munkadíjat figyelembe véve, mivel a peres eljárás ügyvédi díját a költségjegyzékben a felperes nem tüntette fel.

Az alperes fellebbezése

[15] Az elsőfokú ítélet ellen az alperes élt fellebbezéssel, és elsődlegesen annak megváltoztatásával a kereset elutasítását, másodlagosan hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróságot új eljárás lefolytatására kérte utasítani, egyben első- és másodfokú perköltségére is igényt tartott.

[16] Érvelése szerint az elsőfokú bíróság a tényállást részben tévesen állapította meg és abból téves jogi következtetésekre jutott. A felülbírálati jogkört az eljárási szabálysértések körében a Pp. 369. § (1) bekezdésében (utalva a Pp. 2. § (2) bekezdésére, 263. § (1) bekezdésére, 265. § (1) bekezdésére, 279. § (1) bekezdésére és 346. § (3)-(5) bekezdésére), míg az anyagi jogi jogszabálysértések kapcsán a Pp. 369. § (3) bekezdésében jelölte meg (utalva az Mt. 5. § (2) bekezdésére, 179. § (1) és (3) bekezdésére, valamint a Ptk. 6:8. § (1) bekezdésére).

[17] Álláspontja alátámasztásául a 2017. augusztus 1. napján kelt jegyzőkönyvnek és a perben felvett tanúvallomások fellebbezésében kiemelt részeire hivatkozott. Mindezekből ugyanis értékelnie kellett volna az elsőfokú bíróságnak azt, hogy tanú 7 munkahelyi vezető és tanú2 nyilatkozataiból megállapítható, hogy a megbeszélést megelőzően lefolytatott vizsgálat és az alperes részleges elismerése alapján a munkáltató számára egyértelmű volt, hogy az általuk észlelt visszaélést a jelen perrel érintett teljes időszakban megvalósította. Mindezt az is alátámasztja, hogy a felperes a megbeszélésre már az elkészített feljelentéssel érkezett és azt el is olvastatta vele. Ez a feljelentés tartalmilag megegyezett a később benyújtott, és a perben is csatolt feljelentéssel, a munkaviszony megszüntetését követően pedig semmilyen további vizsgálódásra nem került sor a felperes részéről. Hangsúlyozta, hogy a perben érvényesített követeléssel kapcsolatos felperesi tudomás egyrészt a munkáltató saját előzetes vizsgálatán, másrészt az általa tett 30 %-os mértékre vonatkozó elismerésen, harmadrészt a rendelkezésre álló kifizetési bizonylatokon, összesítőkön alapult. Azt a körülményt pedig teljes mértékben mellőzte az elsőfokú bíróság ítéletének indokolásából, hogy a felperesi képviselő a perben úgy nyilatkozott, hogy a 30 %-ra vonatkozó elismerő nyilatkozatot a 2007-től 2017-ig terjedő időszakra kivetítve az elismerés 8-10 %-a esik a perbeli időszakra, ezért értelmezhetetlen az elsőfokú bíróság azon következtetése, hogy a felperes a kárt egyáltalán nem ismerte a közös megegyezéssel megállapodás megszövegezésekor. A joglemondás időpontjához képest a felperes ismeretei semmilyen további kárral nem egészültek ki, ezért a joglemondás egyértelműen kiterjedt a perrel érvényesített teljes követelésre.

[18] Fenntartotta a korábbi érvelését, miszerint a jelen perben érvényesített igény nem azonos az EBH2003.889 számú bírósági határozatban megjelölt igénnyel, az más tényállásra vonatkozóan tartalmaz megállapításokat, de még azon eset kapcsán is előírta a Legfelsőbb Bíróság, hogy a felek által megkötött megállapodás időpontjáig vizsgálni kell, hogy milyen mértékű kár vált ismertté azon per felperesének. Jelen eljárásban ugyanakkor nem volt vitás, hogy a felperes pontosan tudta azt milyen időszakra, mekkora összeget fizetett ki a munkavállalójának, aki elismerte az összegek egy részének (30 %) jogosulatlan felvételét, és a felperes vizsgálatot végző munkavállalói teljesen bizonyosak voltak abban, hogy a teljes perrel érintett időszakban jogosulatlanul került felvételre a támogatás összege. Ezért a közös megegyezéssel megállapodás 8. pontjában foglalt, hosszasan részletezett lemondó nyilatkozat egyértelműen kiterjedt a jelen perrel érvényesíteni kívánt igényre.

[19] Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság ítéletében a joglemondás intézményét gyakorlatilag kiüresítette, amikor a perbeli tények ellenére azt állapította meg, hogy a felperes egy részét sem ismerhette a kárnak, így a joglemondás nem is vonatkozhatott a keresetben megjelölt követelésre. Mindezeket túl azzal is érvelt, hogy fel sem merült benne, hogy a felperes bármilyen igényt kíván érvényesíteni vele szemben, és amennyiben tudomással bírt volna arról, hogy a közös megegyezést követően a munkáltató feljelentéssel és kártérítéssel kíván élni, bizonyosan nem írt volna alá semmilyen megállapodást.

A felperes fellebbezési ellenkérelme

[20] A felperes fellebbezési ellenkérelmében a helyes, megalapozott és jogszerű elsőfokú ítélet helybenhagyását és az alperes másodfokú perköltségben való marasztalását kérte.

[21] Hangsúlyozta, hogy az alperes kontextusából kiemelt mondatokra hivatkozott fellebbezésében, a perbeli, illetve a nyomozati eljárás során felvett tanúvallomások kapcsán, amiket az elsőfokú bíróság helyesen és összességükben megfelelően értékelt. Hangsúlyozta, hogy 2017. augusztus 1-jén a meghallgatáson említett feljelentés egy tervezet volt, és attól eltérő tartalommal nyújtotta be 1 hónappal később a feljelentést tanú5. Azt is helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy 2017. augusztus 1. napjáig csak a visszaélés gyanúja merült fel, a kár összegéről nem volt tudomása. Az alperes által megtett elismerő nyilatkozat a 10 éves időszakra vonatkozóan igénybe vett munkába járási támogatás 30 %-ára vonatkozott. Ezzel szemben a büntető bíróság ítéletében meghatározott 2013. július 1. és 2017. augusztus 1. között felvett támogatásra vonatkozóan került a kereset benyújtására, a részleges elismerő nyilatkozat nem ugyanarra az időszakra vonatkozott, az esetleges átfedésekről nem lehetett tudomása 2017. augusztus 1. napján. Az elsőfokú eljárásban az is egyértelműen igazolást nyert, hogy 2017. augusztus 1-jén világosan tájékoztatta az alperest arról, hogy feljelentést fognak tenni ellene, így mindezekről a közös megegyezés aláírásakor igazoltan tudomással bírt az alperes.

A másodfokú bíróság döntése és annak jogi indokai

[22] A fellebbezés nem alapos.

[23] A másodfokú bíróság megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a releváns tényeket értékelve, a jogszabályoknak - és a kialakult gyakorlatnak is - megfelelő helyes döntést hozott, így azt a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján helyes indokai alapján helybenhagyta. A fellebbezések kapcsán mindösszesen az alábbiakra mutat rá a másodfokú bíróság.

[24] A lefolytatott bizonyítási eljárás szerint egy munkavállaló nyilatkozata alapján merült fel a gyanú arról, hogy az alperes a munkába járási költségtérítéssel visszaélt, amelyet tanú 5 HR operációs vezető és az alperes közvetlen felettese, tanú 7 által elvégzett, 2017. június 29-ei, 30-ai km óra állás ellenőrzés annyiban igazolt, hogy az adott napon az alperes nem a költségelszámolásra bejelentett helyiségl. i címről ment munkába.

[25] 2017. augusztus 1-jén a felperesnél egy lopási cselekménnyel összefüggésben tartott vizsgálat keretében - amelynek során az alperest is meghallgatták - a felperes nyilatkoztatta az alperest a felmerült gyanúra, ekkor az alperes elismerte, hogy kb. 30 %-ban helyből járt be dolgozni. Ez az elismerés, figyelemmel az alperes által hosszú ideje tanúsított rosszhiszemű, a felperest megtévesztő magatartásra, még nem jelentette a felperest ért kár mértékének teljeskörű ismeretét, hiszen ahhoz szükséges volt a bérkartonok, iratok évekre visszamenőleges ellenőrzése, illetve azoknak a napoknak az igazolása, amikor a bejelentéstől eltérő címről történt a bejárás. Ezért helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy a szintén 2017. augusztus 1-jén kelt közös megegyezés aláírásakor tett lemondó nyilatkozat nem terjedhetett ki az utóbb kivizsgált kár összegére, már csak azért sem, mert a felperes egyértelműen közölte az alperessel, hogy a kötelezettségszegés miatt büntető feljelentést kíván tenni. Ilyen körülmények között pedig az alperes alappal nem gondolhatta, hogy a közös megegyezésbe foglalt lemondás az általa okozott kárra vonatkozhatna. Mindezt nem cáfolják a fellebbezésben részletezett tanúvallomások, amelyeknek a tényállás részévé tétele szükségtelen volt az eljárásban. Ezen túl azt is kiemeli az ítéltábla, hogy az a körülmény, hogy a gyanú felmerülése után a felperes lépéseket tett annak érdekében, hogy az állítás valóságtartalmáról igazolást szerezzen, megbizonyosodjon arról, hogy az alperes a munkaviszonyához kapcsolódó juttatással visszaélt, még szintén nem jelenti, hogy a megállapodás aláírásakor a felperesnek a kár mértékéről ismerete volt.

[26] Hangsúlyozza a másodfokú bíróság, hogy az Mt. 5. § (2) bekezdésének elsőfokú ítéletében is hivatkozott rendelkezésének helyes értelmezése szerint a 2017. augusztus 1-én kelt megállapodás 8. pontja nem értelmezhető kiterjesztően. A feleknek a munkaviszonyt megszüntető okiratban elsődlegesen a munkaviszony megszüntetésével szükségszerűen és általában összefüggő kérdésekben kell megállapodnia. Az a körülmény, hogy a felperesi munkáltató még a perbeli jognyilatkozat megtétele előtt jelezte az alperesnek, hogy a munkába járási támogatással való visszaélés, csalás gyanúja miatt feljelentéssel él, és a jogosulatlanul felvett támogatást - kifejezett rendelkezés hiányában - a joglemondó nyilatkozatban a felek nem érintették, kellően alátámasztja azt, hogy az e körben felmerült kár érvényesítését nem tekintették lezártnak. Ezért a fentebb részletezetteket figyelembe véve megalapozottan nem hivatkozhat az alperes arra, hogy önmagában azért, mert az esetek 30%-ára vonatkozóan elismerő nyilatkozatot tett, a joglemondás kiterjedt volna a felperes kártérítési igényéről (akár részben) való lemondásra.

[27] Mindezekre tekintettel az ítéltábla helyes indokai alapján helybenhagyta az elsőfokú bíróság döntését.

Záró rendelkezések

[28] A másodfokú bíróság a fellebbezési eljárásban pernyertes felperest megillető perköltség megfizetéséről a Pp. 81. § (1)-(5) bekezdése, valamint 83. § (1) bekezdése alapján határozott a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) és (5) bekezdés szerint a felperes által költségjegyzék nyomtatványon felszámított, a 4/A.§ szerint áfával növelt összegben.

[29] A feleket a perben tárgyi költségfeljegyzési jog illeti meg, ezért a le nem rótt Itv. 39. § (1) bekezdése és 46. § (1) bekezdése szerint számított fellebbezési eljárási illeték a Pp. 102. § (1) bekezdése alapján – az alperes munkavállalói költségkedvezményére figyelemmel – az állam terhén marad.

Budapest, 2021. május 27.

dr. Orosz Andrea s.k.
s.k.

a tanács elnöke

dr. Szalai Beatrix s.k.

előadó bíró

dr. Laczó Adrienn Lilla

bíró